Dr. Pintér Sándor úr
Belügyminiszter részére
Belügyminisztérium
1051 Budapest, József Attila u. 2-4.

és

Varga Mihály úr
Pénzügyminiszter részére
Pénzügyminisztérium
1051 Budapest, József nádor tér 2-4.

továbbá

Fülöp Attila úr
Államtitkár részére
Belügyminisztérium
1051 Budapest, József Attila u. 2-4.

Tárgy: konzultáció kezdeményezése, tájékoztatás kérése, illetve javaslatok megfogalmazása a közfeladatot ellátó nem állami szociális szolgáltatókat érintő kérdésekben a vészhelyzettel és a vészhelyzet kapcsán hozott intézkedésekkel összefüggésben

Tisztelt Belügyminiszter Úr!
Tisztelt Pénzügyminiszter Úr!
Tisztelt Államtitkár Úr!

A **Civil Érdekvédelmi Hálózat a Fogyatékos Embereknek Szolgáltatást Nyújtó Civil Szervezetekért Egyesület** (a továbbiakban: **CÉHÁLÓZAT Egyesület**) 41 tagszervezete, az **Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége** (a továbbiakban: **ÉTA Országos Szövetség)** 65 tagszervezete, valamint a **Halmozottan Sérültek Országos Érdekvédelmi Szövetsége** (a továbbiakban: **HSOÉSZ)** 12 tagszervezetének jelentős többsége fogyatékos emberek számára szociális alap- és szakosított ellátásokat nyújtó, közfeladatot ellátó, nem nyereség- és vagyonszerzési célt szolgáló intézményt működtető humánfenntartó.

A tagszervezetek feladatellátásukkal az Alaptörvény szerint meghatározott a szociális biztonság[1] fenntartását szolgálják, szolgáltatásaik - a magas, illetve speciális gondozási szükségletű fogyatékos emberek ellátása terén - rendkívül specifikusak és hiánypótlóak. Az intézmények munkájukat, szolgálatukat a törvényességi, szakmai és pénzügyi keretek megtartása mellett a magyarországi gondoskodáspolitika elveire és útmutatásaira építik.

A tagszervezetek által nyújtott alap- és szakosított szolgáltatásokban a fogyatékos ellátottak létszáma közel 6000 fő.

A CÉHÁLÓZAT, ÉTA Országos Szövetség és a HSOÉSZ elnöksége és valamennyi szervezeti tagja tájékozott a jelenlegi háborús válsághelyzettel kapcsolatos bel- és külpolitikai helyzettel

[1] Lásd: Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) XIX. cikk (1) - (2) bekezdés

kapcsolatban. Tisztában vagyunk azzal, hogy az energia válság, a háborús válsághelyzet, ezek magyarországi következményeinek az elhárítása komoly kihívást jelent az egész társadalom számára.

A frontvonalban a döntéshozók válságkezelési felelőssége, szerepe rendkívüli.

A szociális szektor ebben a helyzetben a lehető legstabilabb „hátországi"- védelmi - gondoskodói feladatokat tudja ellátni.

Ehhez viszont az szükséges, hogy a kirajzolódni látszó veszélyekről, és a válságok okozta előre látható hatásokról tájékoztassuk Önöket, mint döntéshozókat, döntés előkészítőket.

Az intézményfenntartási aggodalom erősödik a szervezeteknél, ezért nagyon sürgetővé vált az egyeztetés, a párbeszéd és a döntéshozói útmutatás az alábbi fenntarthatósági tényezők esetében:

I. **Energia (ellátás – fogyasztás - vásárlási ellenérték)**

I/a

Az energia szolgáltatók a fogyasztókat két nagy csoportba sorolják. Lakossági és versenypiaci fogyasztók. Ezen belüli fogyasztói csoportokat csak és kizárólag a kormányhatározatba foglalt kategóriák szerint hozhatnak létre és állapíthatnak meg kedvezményeket vagy adhatnak méltányosságot a hatályos jogi szabályozás értelmében.[2]
A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók intézményi kört, mint speciális fogyasztói kört mind a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) és a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) definiálja valamilyen formában, de jelen esetben ezek a definíciók a hatályban lévő szabályozás értelmében semmilyen kompenzáció, tarifa kedvezmény, méltányosság alapjául nem szolgálnak.[3]

Megfontolásra ajánljuk és kezdeményezzük, hogy a döntéshozói kör a már meglévő – kikapcsolási moratórium mellett – **egy társadalmilag elismert fogyasztói csoportot alakítson ki, mely a közfeladatot ellátó, ágazati azonosítóval rendelkező szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények egyéni besorolására ad lehetőséget**.

I/b.

Egyéb rezsicsökkentéssel érintett rezsi-jellegű vásárolt szolgáltatások (víz, hulladékszállítás) esetében is megfontolásra ajánljuk a speciális, társadalmilag elismert fogyasztói csoport kialakítását.

I/c.

A szervezetek érvényben lévő energetikai szerződéseit ismerve **azt látjuk, hogy rendkívül hamar, várhatóan már kora ősszel beindul a szolgáltatói fizetésképtelenség az energiát**

---

2 Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvényt (a továbbiakban: Vet.), a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényt (a továbbiakban: Get.) és a veszélyhelyzet ideje alatt az egyetemes szolgáltatásra jogosultak körének meghatározásáról szóló 217/2022. (VI. 17.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: ESZ-rendelet) a 259/2022. (VII. 21.) Korm. rendelet 1. § (1), 281/2022. (VIII. 1.) Korm. rendelet 1. §. szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

3 A Vet. 50. § (4) bekezdése az egyetemleges szolgáltatásra vonatkozó szabályoknak megfelelő szerződéskötésre jogosultak körében definiálja a közfeladatot ellátó alapítványi fenntartású intézményeket, de a Vet. 50. § (4) bekezdése szerinti intézményi kör 2022. augusztus 1. napjától nem jogosult az egyetemes szolgáltatóval villamosenergia-vásárlási szerződést kötni a 217/2022. (VI. 17.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet ideje alatt az egyetemes szolgáltatásra jogosultak körének meghatározásáról 2. § (3) bekezdés alapján.
A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényt (a továbbiakban: Get.) az alapvető szociális szolgáltatók körében, eddig is definiálta a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott szociális intézményeket, mint speciális fogyasztói kört, mint alapvető szociális szolgáltatók körében (Get. 75. pont a) pont), és így a védett felhasználók körében.

szolgáltatók felé, attól függetlenül, hogy a szervezetek gondolkodnak a jelen helyzetben elvégezhető és kivitelezhető korszerűsítéseken és „menekülési útvonalakon".
A jogszabály lehetőséget ad arra, hogy a civil fenntartók az önköltségi szintig emelhessék a szolgáltatásaik térítési díját, de csak abban az esetben, ha az ellátottjaik jogszabályban meghatározott kivételesen magas jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkeznek, illetve önként vállalják az önköltség megfizetését, e szűk kivételtől eltekintve, egyértelmű, hogy **a fogyatékos ellátottakra nem hárítható át a megemelt rezsi díja térítési díjként.**[4]
Ez a kör rendkívül speciális és kiszolgáltatott, az intézményi keretek között megvalósuló tematikus alap- és szakosított szolgáltatásokat máshol nem tudják megkapni. **A szolgáltatások még időszakosan sem szüneteltethetőek, mert az ellátotti körben rendkívül magas a „család" hiánya, illetve az érintettek intézményi ellátása szakvélemény szerint indokolt. Az intézményeink „OTTHON"-ként funkcionálnak, működésük megtartása megkérdőjelezhetetlen.**
A szociális szolgáltatók megemelt kiadásaira sem a 2022. évi, sem a 2023. évi központi költségvetésről szóló törvényben a szolgáltatások működéséhez biztosított támogatás nem nyújt fedezetet az emelkedő gáz, villamos energia és üzemanyag költségekre,[5] garanciális jelentőségű, hogy a szolgáltatók megkapják a kormánytól a működéshez szükséges támogatást. Álláspontunk szerint az energia áremelés kompenzációját szolgáló kiegészítő támogatás megállapítása megvalósítható lenne az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatási rendszere keretében.

Ezért megfontolásra ajánljuk a döntéshozók számára egy keretrendszerbe foglalt energia díjkompenzáció kidolgozásának lehetőségét és annak normatív rendszerű folyósításának megvizsgálását.

I/d.
Fontosnak tartjuk a jelenlegi válsághelyzetben egy
- **rövid (túlélési terv)** és
- **hosszú távú stratégiai terv** kidolgozását, - összhangban a Kormány gázcsökkentésre és energia hatékonyságra vonatkozó elképzeléseivel.

Megfontolásra ajánljuk a „szociális intézmények energetikai fejlesztése" tartalmú pályázat meghirdetését.
A pályázati feltételek átgondolásához, feltételei szempontrendszeréhez készséggel nyújtunk adatokat, pontos információkat a CÉHÁLÓZAT 41, valamint az ÉTA Országos Szövetség és a HSOÉSZ szervezetei infrastruktúrájának-energetikai besorolásának ismeretében egyaránt.

II. Üzemanyag árak

A CÉHÁLÓZAT, az ÉTA Országos Szövetség és a HSOÉSZ szervezeteinek jelentős többségében működik támogató szolgálat. Sajnálatos módon ezen szociális szolgáltatói csoport elesett az ársapkás üzemanyag vásárlás lehetőségétől.
Ez azonnali „katasztrófát" okozott, melyre a szervezetek felkészülni sem tudtak, így a szolgáltatásaikat azonnali díjemeléssel próbálják tovább működtetni. Ez rendkívüli nehézséget jelent az igénybe vevői körnek, akik rendkívüli speciális szállítási igényekkel

[4] Lásd: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szoctv.) 117.§
[5] 2021. évi XC. törvény Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről és 2022. évi XXV. törvény Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről

rendelkeznek. Az ő szállítási igényüket, az olcsóbb lehetőségű taxi szolgáltatások nem tudják kielégíteni és a tömegközlekedésben való részvételük is kizárt.
Így halmozott joghátrány éri őket az igénybevétel ellehetetlenülése miatt, melyet az intézmények kényszerű díjemelése csak fokoz. Mellettük számos érintett család is egyre nehezebb helyzetbe kerül, így a szükséges utazás és utaztatás megszervezése mind magán, mind szolgáltatási szinten nehézséget okoz.
A jelen helyzet tarthatatlan és társadalmilag, pénzügyileg is rendkívül aggályos.

Ezért megfontolásra ajánljuk a döntéshozók számára egy keretrendszerbe foglalt üzemanyag díjkompenzáció kidolgozásának lehetőségét és annak normatív rendszerű folyósításának megvizsgálását a támogató szolgáltatást működtető intézmények vonatkozásában.

Tisztelt Belügyminiszter Úr! Tisztelt Pénzügyminiszter Úr!
Tisztelt Államtitkár Úr!

A Magyarországra nehezedő energia- és háborús válsághelyzet mindannyiunktól rendkívül komoly erőfeszítést kíván. A szervezetek és szolgáltatók stabil működése érdekében az aggodalom csökkentése rendkívül fontos.

Hiszünk a gondoskodáspolitikában. Hisszük, hogy együtt erősebbek vagyunk. Hisszük, hogy a szorító válságok ellenére a szolidaritás erősödni fog Magyarországon és a fogyatékossággal élők, valamint az őket ellátó intézmények számára a továbbiakban is fenntartható, társadalmilag is elfogadható döntések és támogatási stratégiák születnek hamarosan.

A személyes találkozás lehetőségét kérve, kérjük, hogy a fenti problémákra közösen találjunk megoldásokat. Kérjük, hogy a megfontolásra ajánlott gondolatainkat mérlegeljék a fogyatékos személyek ellátása, az intézmények fenntartása érdekében.

Továbbá kezdeményezni szeretnénk és megfontolásra ajánljuk egy szociális válságstáb létrehozását a válsághelyzetben történő kommunikáció elősegítése érdekében, melyet a hosszú évek alatt felhalmozott szakmai-módszertani tudásunkkal, évtizedek óta megbízhatóan működő intézmény-fenntartási tapasztalatunkkal kívánunk támogatni.

Kérjük, hogy megkeresésünkre szíveskedjenek érdemi választ adni, hogy tagszervezeteinket tájékoztatni tudjuk és ezzel is segítsék a közfeladatot ellátó nem állami szociális szolgáltatók veszélyhelyzetbeni munkáját, a rájuk háruló feladataik megoldását.

Várjuk válaszát, várjuk a személyes találkozás, megbeszélés, egyeztetés mihamarabbi időpontjának megjelölését.

Budapest, 2022. 08. 10.

CÉHálózat Egyesület
1093 Bp., Lónyay u. 19.
Tel: +36 1 476-0610

Tisztelettel,

Papp Ágnes
Elnök
ÉTA Országos Szövetség

Nelhübel-Oláh Henriette
Elnök
CÉHÁLÓZAT Egyesület

Pásztafóldi Judit
Elnök
HSOESZ

HALMOZOTTAN SÉRÜLTEK ORSZÁGOS ÉRDEKVÉDELMI SZÖVETSÉGE
1021 Budapest, Budakeszi út 37. I/5.
Bírósági jbsz.: 7.Pk.61.116/2010/11.
Adószám: 18205035-1-41

Kapják:
Dr. Pintér Sándor Belügyminiszter (Belügyminisztérium, 1051 Budapest, József Attila u. 2-4.)
Varga Mihály Pénzügyminiszter (Pénzügyminisztérium, 1051 Budapest, József nádor tér 2-4.)
Fülöp Attila Államtitkár (Belügyminisztérium, 1051 Budapest, József Attila u. 2-4.)